

“MEKÂN İÇİNDE MEKÂN” KAVRAMINA YÖNELİK OLARAK OFİS TASARIMLARININ İNCELENMESİ

Towards the Concept of "Space Within Space" Examination of Office Designs

Hatice KAYA ^{1*}

¹ Akdeniz Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, İç Mimarlık Bölümü, Antalya, Türkiye, Orcid No: 0009-0006-0746-6956

Makale Bilgisi

Makale Geçmişi:

Geliş	16.12.2024
Düzeltilme	18.06.2025
Kabul	12.06.2025

Anahtar Kelimeler:

Ofis türleri
Telekonferans
Pandemi
Akustik pod

ÖZ

Tüm yaşam süreçleri mekânlar arasındaki geçiş ile devam etmektedir. Günlük hayatta en çok kullanılan mekânlardan biri de mesleklerin gerçekleştirildiği ofis yapılarıdır. Tarihi süreçte yaşanan sosyal, ekonomik, teknolojik gelişmeler de ofis yapılarının tasarımlarına yön veren belirleyici unsurlardır. Bu makalede ofis yapılarındaki mekânsal değişim süreci ele alınarak; ortaya çıkan yeni tasarım ve mekân olguları incelenmiştir. Bu değişimler; ofis mekânlarına yeni fonksiyonlar kazandırarak mevcut yapıya hizmet eden yeni mekânların oluşmasına neden olmuştur. Kavramsal açıdan "mekân içinde mekân" olarak nitelendirebildiğimiz bu gelişmelere katkı sağlayan son örneklerden biri de COVID-19 Pandemisi ile iş hayatında kalıcı hale gelen telekonferans sistemleridir. Bu çalışmanın ana konusu; özel bir mekân gerektiren telekonferans görüşmeleri için ortaya çıkan akustik kabin sistemleridir. Çalışmada 2020 yılı ve sonrasında üretilen işlev ve boyut bakımından benzer tek kişilik, beş akustik pod; tasarım, ergonomi, malzeme bilgisi ve teknolojik aksam yönleri ile ele alınmış ve kendi içlerinde karşılaştırılmıştır. İncelenen akustik podların bulundukları mekân içerisinde izole, kompakt bir çalışma alanı oluşturmaları ile yeni bir mekân formu olarak değerlendirilerek; mekân içi yerleşim standartlarına değinilmiştir. Elde edilen bulgular sonucunda; mekânsal ve modüler tasarım ilişkisi üzerinden incelenen akustik podların üretimlerine yönelik olarak tasarım ve ergonomi bakımından yenilikçi öneriler sunulmuştur.

Article Info

Article History:

Received	16.12.2024
Revised	18.06.2025
Accepted	12.06.2025

Keywords:

Office types
Teleconferance
Pandemic
Acoustic pod

ABSTRACT

All life processes continue with the transition between spaces. One of the most used spaces in daily life is the office buildings where professions are realized. Social, economic and technological developments in the historical process are also determining factors that shape the designs of office buildings. In this article, the spatial change process in office buildings is discussed and the new design and space phenomena that emerged are analyzed. These changes have brought new functions to office spaces and led to the formation of new spaces that serve the existing structure. One of the latest examples contributing to these developments, which we can conceptually characterize as "space within space", is the teleconferencing systems that have become permanent in business life with the COVID-19 Pandemic. The main subject of this study is the acoustic cabin systems that have emerged for teleconference calls that require a special space. In the study, five single-person acoustic pods similar in function and size, produced in 2020 and later, were examined in terms of design, ergonomics, material knowledge and technological components and compared among them. The acoustic pods were evaluated as a new space form by creating an isolated, compact workspace in the space where they are located; and the in-space layout standards were addressed. As a result of the findings; innovative suggestions are presented in terms of design and ergonomics for the production of acoustic pods examined through the relationship between spatial and modular design.

* Corresponding author.

To Cite This Article: Kaya, H. (2025). "Mekân İçinde Mekân" Kavramına Yönelik Olarak Ofis Tasarımlarının İncelenmesi. *Akdeniz University Journal of The Faculty of Architecture*, 4(1):79-95.

1. GİRİŞ

İnsanı çevreden belli bir ölçüde ayıran ve içinde eylemlerin sürdürülmesine elverişli boşluk olarak tanımlanan mekân kavramı için; geçmişten günümüze kadar birçok tanımlama yapılmıştır ([Hasol, 1979a](#)). Sanayi devrimi ve sonrası üretim odaklı yaşayış biçimi mekânları toplumsal bağdan uzak amaca hizmet eden kavramlar olarak nitelendirilmiştir. Günümüzde ise mekân kavramı somut bir kavram iken dijital dünyanın gelişmesi ile birlikte soyut yönü ile de ele alınmaktadır. Tüm bu süreç ışığında bir tanımlama yapıldığında; insanın bulunduğu her çevre mekân olarak nitelendirilir ve insan yaşadığı sürece de mekân tanımlamaları devam edecektir. Bu noktada insan ve mekân ayrılmaz bir bütündür ([Usta, 2020](#)).

Bireyin doğup büyüdüğü evden, eğitim aldığı okullara ve mesleğini idame ettiği ofislere kadar tüm yaşam süreci bu mekânlar arasında geçmektedir. Mekânlar tek düze değildir ve niteliklerine göre birçok fonksiyonu da içlerine barındırmaktadırlar. Bu nedenle mekâna hizmet eden ve mekânın fonksiyonuna yeni bir fonksiyon ekleyen ikincil mekânlar oluşur. Birçok mekân sadece tek bir amaca hizmet etmez ve yeni mekân oluşumlarını da içinde barındırır. Bu kombinasyonu "mekân içinde mekân" olarak da nitelendirebiliriz ([Ching, 2015](#)). Kavramın genel hattı; genel bir mekân ve bu mekâna ek fonksiyonlar sunmak için sonradan oluşturulmuş mekanlardır. Bu tanımlamalara uyan en önemli örneklerden biri günlük yaşamda en çok mesai harcanan mekânlardan; ofis yapıları örnek verilebilir. Ofis yapılarının tarihi gelişimi, bu kavramı her dönem içinde barındıran yeni örneklerle tanık olmuştur. Fonksiyonlar bakımından; çalışma alanı, dinlenme alanı, yemek alanı gibi alanlar barındıran ofisler; özellikle çalışma alanları esas alınarak planlanmaktadır ([Altınkoç, 2005](#)). Ofis plan tipleri; çalışma işleyişi ve gelişimine bağlı olarak değişiklik göstermektedir. Bu değişimlere; teknolojik gelişmeler, pandemi süreci ve bu sürecin getirisi olan kazanımlar; ofis yapılarına büyük ölçüde etki ederek ofis tasarımlarına yön vermiştir. Bu değişimler plan kurgusuna ve yeni donatı sistemlerinin gelişmesine katkı sağlamıştır.

2. OFİSLERİN TARİHÇESİ

Ofis kavramı; çalışma mekânı, idari işlerin yürütüldüğü iş yeri ve büro anlamlarına gelmektedir ([Hasol, 1979b](#)). Tarihsel süreçte büyük değişiklikler geçirerek birçok sektöre hizmet etmiş ve yeni mekân tanımlamalarını beraberinde getirmiştir ([Çimen, 2008](#)).

Günümüz bankalarının ilk örneği de İtalya' da ortaya çıkmıştır ([Patil, 2014](#)). 16. yüzyıl sonrasında idari olaylardaki profesyonelleşme iş hayatında büyük bir gelişme gerçekleştirmiştir. 18. Yüzyılda gerçekleşen Endüstri Devrimi ile beraber ofis yapıları büyük bir

değişim süreci geçirmiştir ([Kılınç ve Sev, 2020](#)). 19. yüzyılda demiryolu ulaşımının yoğun kullanımı da ticarete büyüme gerçekleştirmiştir. Bu sayede çalışma ve yaşam alanlarında ayrımlar gerçekleştirilmiştir. 20. yüzyılın başlarında ofis yapıları hiyerarşik bir düzene bağlı olarak tasarlanmıştır. 1930'lu yıllarda yaşanan Ekonomik Buhran ve İkinci Dünya Savaşı inşaat sektörünü negatif yönde etkilemiştir ([Yavuz, 2021](#)). Savaş döneminin sona ermesi ile ofis yapıları 1920'lerin geleneği ile tasarlanırken 1940'lı yılların sonunda işlevsel çözümlerde büyük bir artış gerçekleşmiştir. Bu dönemde ortaya çıkan yüksek katlı ofis binaları ekonomik gelişmenin göstergesi olmuşlardır. 1958 yılında Almanya'da ortaya çıkan Bürolandschaft Hareketi, açık planlı ofis tasarımında etkili olmuştur ([Biket ve Erkartal, 2021](#)). 1960'lı yıllara yaklaşırken ABD' de görülen yapay havalandırma ve aydınlatmanın gelişimi açık planlı ofis sistemlerini katkı sağlamıştır. 1973 yılında meydana gelen enerji krizi, enerji tasarrufuna yönelik yaklaşımları meydana getirmiştir. 1980'li yıllarda bilgisayar kullanımının yaygınlaşması; bilgisayara yönelik tasarlanan ofis ortamlarını oluşturmuştur. 1990'lı yıllarda maliyeti düşük tutulan verimli ofis yapısı ihtiyacı ortaya çıkmıştır ([Sağlam, 2024](#)).

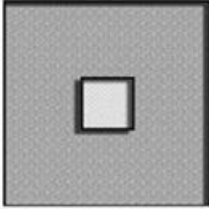
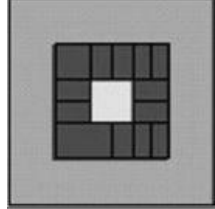
Diz üstü bilgisayarlar ve cep telefonlarının yaygın kullanımı da sabit mekânların yanı sıra alternatif çalışma alanlarının oluşmasına neden olmuştur. 21.yüzyılda ekonomi, bilgi ve teknoloji hızlı değişimler geçirmiştir. Teknolojinin hız kazanması ile küresel iletişim modellerinde yeni yaklaşımlar ortaya çıkmış ve ekonomik rekabet ortamı oluşmuştur. Bu değişim ve gelişimler doğru çalışma mekânı tasarımı üzerine de yenilikler getirerek mekânsal ve donatı bazında değişimlere neden olmuştur.

3. OFİS TÜRLERİ (TİPLERİ)

[Harris \(1991\)](#)'e göre ofisler tasarım ve işleyiş yönü ile; kapalı (geleneksel) plan tipi, açık plan tipi ve karma plan tipi olmak üzere üç grupta incelenmektedir. [Tablo 1](#)' de verilmiştir. Kapalı ofis düzeni, tarihsel süreçte ortaya çıkan ilk ofis tipidir ([Noraslı ve Köse Doğan, 2020](#)).

Tablo 1. Ofis plan tipleri ([Kayan, 2009](#))

Table 1. Office plan types ([Kayan, 2009](#))

Kapalı Ofis Plan Tipi	Açık Ofis Plan Tipi	Karma Plan Tipi
Bireysel Plan Tipi Grup Plan Tipi Yarı Kapalı (Combi)	Açık Plan Tipi Serbest Plan Tipi	Bireysel Plan Tipi Grup Plan Tipi Yarı Kapalı Açık Plan Tipi Serbest Plan Tipi
		
-Bilinen en eski plan tipidir. (İlk örnek Ortaçağ'dalarda yapılan Ufizzi Ofis Binası kabul edilir.) - Doğal ışık kullanımı için mekân derinlikleri 5-6 m ile sınırlıdır. - Bölücü duvarlarla mekânlar ayrılır. - Çalışanlar arası iletişim minimum düzeydedir. -Takım çalışmasına elverişli değildir. - Mekânlar değişikliklere elverişli değildir. (Esneklik yok.) -Sınırlar belirgindir.	- 1900'lü yıllarda ortaya çıkmaya başlamıştır. (İlk örnek 1904 yılında yapılan Larkin Mail Order Company kabul edilir.) - Mekân derinlikleri esnektir, en/ boy oranları - Bölücü elemanlarla (panel, mobilya, vb.) mekânlar ayrılır. - Çalışanlar arası iletişim maksimum düzeydedir. - Takım çalışmasına elverişlidir. - Mekân değişikliklere elverişlidir. (Esneklik var.) - Sınırlar kapalı plan tipine göre daha az belirgindir.	- Son yıllarda kullanılan bir plan tipidir. - İşletme tipine göre kapalı ve açık ofis plan tiplerinin karışımından oluşmaktadır.

3.1. Kapalı Ofis Plan Tipi (Geleneksel)

En eski ofis plan tipi olarak kabul edilmektedir. 20. yüzyıl başlarına kadar kapalı ofis plan tiplerinde mekânlar birbirlerinden ayrılırken taş veya tuğla taşıyıcı duvarlar kullanılmıştır. Betonarme ve çelik yapı sistemlerinin gelişmesi ile taşıyıcı duvarlar yerlerini bölücü hafif duvarlar ya da panellere bırakmışlardır ([Naghavi, 1995](#)). Bu plan tipinde çalışanlar arasında iletişim ve bilgi alışverişi yoğun değildir.

3.1.1 Bireysel Hücresel Plan Tipi

Sabit bölücüler ile tasarlanan mekânda; çalışma alanları bir ya da iki kişi için kurgulanmıştır. Çalışma alanlarına ek olarak toplantı odaları tasarlanmıştır ([Kayan, 2009](#)).

Yönetim kadrosunun çalışanları denetleme noktasında zorluklar oluşturması ve çalışanların birbirleri ile olan iletişimlerinde kopukluklar oluşturması; mesleki gelişim ivmesini düşürmektedir. Bu nedenle ofisler tarafından kullanılabilirliğini yitirmektedir ([Duffy, 1997](#); [Kavuran, 2006](#)).

3.1.2 Grup Hücresel Plan Tipi

Amerika’ da ortaya çıkan grup hücresel plan tipi; kapalı (geleneksel) plan tipli ofislerin, açık ofis plan tipinden esinlenmesi sonrasında ortaya çıkmıştır ([Pickard, 2002](#)). Sabit bölücü duvarlar ile tasarlanan mekânda; çalışma alanları iki ya da daha fazla çalışana uygun olarak kurgulanmaktadır.

3.1.3. Yarı Kapalı Plan Tipi

Yarı kapalı plan tipinde çalışma alanları zeminden tavana uzanan sabit duvarlar yerine mobilyalara entegre edilmiş belirli uzunluklardaki ara bölücüler ile ayrılmıştır. Çalışanlara ait kişisel odalar yerine ortak erişim kolaylığı sağlayan toplantı odaları tasarlanmaktadır ([Pickard, 2002](#)). Ortak mekân içerisinde her çalışanın belirli bir hücresi bulunmaktadır. Topluluklar arası iletişim kanalına katkı sağlamaktadır.

3.2. Açık Ofis Plan Tipi

1960’lı yıllarda yaygın olarak kullanılmaya başlanan açık ofis plan tipine ilk örnek; Frank Lloyd Wright’ın 1904-1906 yılları arasında tasarladığı Larkin İdari Binası gösterilebilir ([Şahin, 2019](#)).

Çalışanlar arası iletişime saptadığı kolaylık ve çalışanların kendi aralarında bağlantı halinde olmasını sağlayan plan tipi; grup çalışmalarında çalışanların ofis mekânına hissetmeleri gereken aidiyet duygusu açısından olumlu gelişmeler göstermektedir ([Duffy, 1976](#)).

3.2.1. Açık Plan Tipi

Çalışma alanlarının bireysel ya da gruplara yönelik tasarlandığı açık plan tipinin en önemli ögesi, mekanları birbirinden ayıran modüler bölücülerdir. Bu bölücüler mekanları birbirinden ayırmanın yanı sıra depolama ihtiyacını karşılamaya yönelik olarak tasarlanarak kullanıcılara kolaylık ve yer kazancı sağlamaktadırlar ([Erentok, 1989](#)). Ofis içerisindeki iletişim ve bilgi kanalı hızlı bir şekilde gerçekleştirilmektedir.

3.2.2. Serbest Düzenli Ofis Plan Tipi

Serbest düzenli ofis plan tipi, kapalı ofis plan tiplerine göre daha esnek ve etkin kullanım sunan mekânların ortaya çıkmasına neden olmuştur. Alan kullanım yönü ile ihtiyaç dışı koridorların kullanımı yerine oluşturulan birincil ve ikincil sirkülasyon alanları çalışanlar arası etkileşimde etkili olmaktadır ([Duffy, 1976](#)).

Açık ofis plan tipi ile benzerlik gösteren bu plan tipinde büyük bir alanda farklı gruplar halinde çalışılmaktadır. Bu yönü ile serbest iletişim kurma potansiyeli oluşturmaktadır.

3.3. Karma Ofis Plan Tipi

Kapalı ve açık plan sistemi bir arada kullanılmıştır. Genel olarak yönetici ve toplantı odaları kapalı alanlarda çözümlenirken; diğer çalışanlar açık ofis sisteminde yer almaktadır.

Bölücü eleman sayısı azaltılmıştır. Bu şekilde birden fazla grubun aynı ortamda çalıştığı plan sistemi oluşturmaktadır. Kapalı mekanların koridorlar yardımıyla ya da doğrudan açık plan tipine ulaşımı sağlanmaktadır ([Gürer, 1997](#)).

4. TEKNOLOJİ BERABERİNDE GELİŞEN OFİS KURGULARI

Teknolojik gelişmeler, beraberinde ofis yapılarının değişimine de etki etmektedir ([Ağrı, 2022](#)). Bu değişimler ofis planlamasında değişimler, bilgisayarlara göre yapılan tasarımlar, çıkarıp takılabilen modüler paneller, ergonomik oturma birimi/ masaların üretimi, ofis alt yapısında yapılan değişikliklere neden olmuştur ([Altınok ve Tuncel, 2012](#)). Küreselleşmenin de etkisiyle ofis yapıları geleneksel kalıbından çıkarak daha esnek mekânlara dönüşmüştür. Bu sayede esnek ofisler yeni modüllerin eklenip çıkarılması ile istenilen amaca hizmet eden nitelikler kazanabilmektedir.

5. ESNEKLEŞEN OFİS KAVRAMI SONRASINDA ORTAYA ÇIKAN OFİS TÜRLERİ

5.1. Ev Ofisler

Teknolojinin gelişimi ile birçok meslek grubu çalışmalarını dijital olarak ilerletmektedir. Bu noktada ev ofisler; ulaşım, mekân kirası gibi sarfiyatları minimize etmekte kolaylık sağlamaktadır. Ev ofis kavramı; oturma odasında bulunan bir kanepe, mutfak masasının bir köşesi veya evin herhangi bir odasında herhangi bir masasından çok daha fazlasını ifade etmektedir ([Demir, 2016](#)). Ev içindeki çalışma mekânları bu amaca yönelik kurgulanarak uygun çalışma ortamları sağlanmaktadır. Bu alanlar iş ve özel yaşam dengesini bozmadan kurgulanmalıdır. Çünkü ev ve iş hayatının sınırlarının kalkması mevcut çalışma sürecinde yaşanabilecek odaklanma sorunlarını da beraberinde getirebilir.

5.2. Kafe Ofisler

Sosyalleşme imkânı olarak diğer ofis türlerinin önüne geçen kafe ofisler; özellikle Y ve Z kuşağının dijital olarak çalışan bireyleri tarafından tercih edilmektedir ([Tunç ve Kayıhan, 2018](#)). İş hayatının ve evde çalışmanın monotonluğunda uzaklaştıran ofis türüdür. Sosyallik ve

monoton iş ortamından uzaklaştırması gibi avantajları olan kafe ofislerde; çalışma ve sosyalleşme alanlarının net sınırlar ile ayrılmamış olması odaklanma, gürültü vb. noktalarda dezavantajlar oluşturabilmektedir.

5.3. Paylaşımlı Ofisler

Paylaşımlı ofisler; farklı sektörlerden, şirket gruplarından ya da bireysel çalışan kişilere bir arada çalışma imkânı sunan oluşumlardır ([Çelik, 2021](#)). Sabit çalışma alanı olgusunu ortadan kaldırarak, istenilen yerde çalışma imkânı sunmaktadır.

5.4. Mobil Ofisler

Mobil mekânlar öncelikli olarak hareket özgürlüğü sağlamaları, kolay taşınabilir olmaları, gerektiğinde ek parçalarla büyütülüp küçültülebilme, hafif olma ve belirli mekânda sabit olarak konumlandırılma da konumlandırılmasa da kolaylıkla dönüştürülebilir olmaları gibi avantajlar sağlaması sebebiyle tercih edilmektedirler ([Tuncel, 2007](#)).

Mobil ofisler kullanım amacına göre parçalara ayrılarak yeniden kurgulanabilen fonksiyonlara sahiptir. En önemli özelliği hareket ettirilebilir özelliktedir. Ofis kurgusunda olması gereken donatı ve ekipmanlar mobil ofislerin içinde de bulunmaktadır. Bu ofis yapısı; teknolojik gelişmeler, web tabanlı yazılımların etkisi, telekonferans sistemlerinin yaygınlaşması ve sanal ofis kavramı ile gelişim göstermektedir.

6. COVID- 19 PANDEMİSİNİN OFİS KAVRAMINA ETKİSİ

6.1. Covid- 19 Pandemi Döneminde Değişen Ofis Kavramı

2019 yılında tüm dünya düzenini etkileyen COVID-19 Pandemi süreci sadece sağlık sisteminde değil eğitim ve iş hayatında da köklü değişikliklere neden olmuştur. Özellikle web tabanlı yazılımların kullanımı yaygınlaşmış ve pandemi sonrasında da kullanımları büyük oranda artmıştır. Bu süreçte öğrenciler eğitimlerini uzaktan eğitim modeli ile sürdürürken, meslek sahipleri de işlerini telekonferans bağlantıları sayesinde yerine getirmişlerdir ([Serinikli, 2021](#)). Bu değişim süreci ev ortamının uzaktan çalışmaya elverişli hale getirilmesine neden olmuştur. Sessiz ortam, ergonomik mobilyalar, uygun aydınlatma değeri gibi unsurlar eskisine oranla daha önemli hale gelmiştir ([Biber ve Karatepe, 2023](#)). Evin bir bölümü bu unsurlara göre düzenlenerek, uygun çalışma ortamları oluşturulmuştur. Bu yönüyle pandemi sonrasında ofis tasarımlarında da teknolojiye bağlı değişim gösteren iç mekân uygulamalarına daha fazla ihtiyaç duyulacağı ve çalışma ortamlarının tasarımının bu doğrultuda gelişeceği net bir biçimde anlaşılmaktadır. Ofis mekânlarına giriş noktalarında uygulanan termal kameralarla vücut ısının

tespit edilmesi ile başlayan teknolojik süreç; özellikle havalandırma ve dezenfeksiyon sistemlerinde oluşturulacak teknolojik alt yapının oluşturulmasından, ofis işleyişinde gerekli olan video konferans sistemlerine kadar devam etmektedir ([Yüksel ve Ark., 2022](#)).

6.2. Covid- 19 Pandemi Döneminde Yaygın Kullanılan Telekonferans Sistemi

2019 yılında tüm dünya düzenini etkileyen COVID-19 Pandemi süreci ile; eğitim ve iş hayatının devamlılığını sağlayabilmek adına acil eylem planı niteliğinde değişimler yaşanmıştır. Bu süreç telekonferans sistemleri aracılığı ile yönetilmiştir. Eğitim kurumları ve ofisler ortak bir uygulama kullanımı ile; Sesli/ videolu görüşmeler, dosya iletimleri, mesajlaşma gibi birtakım faaliyetleri ortak bir sistem üzerinden yürütmüştür. Bu şekilde ev ortamında da eğitim faaliyetleri ve mesleki süreçlerin devamlılığı sağlanmıştır. Pandemi ile birlikte yoğun kullanıma ulaşan telekonferans sistemlerinin süreç içindeki uzun süreli kullanımları ve sağladıkları kolaylıklar sonucunda; eğitim süreci ve iş hayatı bu sistemler ile bütünleşmiştir ([Kara ve Ersoy, 2022](#)). Pandemi döneminde evlerde yoğun kullanım alanına sahip telekonferans sistemlerinin mevcut işleyişe dahil olması ile günümüz ofis ve eğitim yapılarında da kullanımına devam edilmektedir.

6.3. Covid- 19 Pandemisi Sonrası Değişen Ofis Kavramı

Pandemi sonrasında açık ofislerde telekonferans sisteminin yaygınlaşması; kişiselleştirilmiş, izole alanların kurgulanmasına neden olmuştur. Akustik, havalandırma ve uygun çalışma ortamı ile tasarlanan mekânlar; mevcut ofis mekânı içerisine yeni bir fonksiyon kazandıran diğer bir mekân kurgusunun entegre edilmesi ile oluşur. Mekân içerisinde oluşan bu yeni mekânlar ofisin mevcut işleyişine sekteye uğratmadan gerektiğinde kullanım amacına hizmet eder. Yurt içi ya da yurt dışındaki diğer şirketlerle birebir bağlantı kurulmasını sağlayarak zaman ve ulaşım yönüyle kazanç sağlamaktadırlar.

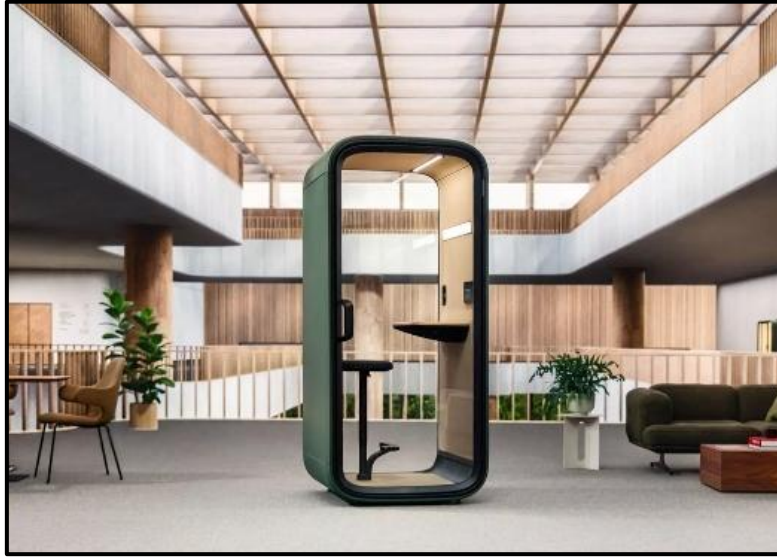
7. AKUSTİK TELEKONFERANS PODLARI

Kompakt bir tasarım olan bu kabin sistemleri; dünyada ve ülkemizde üretici şirketler tarafından “pod” olarak nitelendirilmiştir. Pod kelimesi, İngilizcede kabuk, koza gibi anlamlara gelmektedir. Akustik podlar; ofis içinde gerçekleştirilmesi gereken telekonferans görüşmelerinin, ofisteki diğer çalışanların dikkatinin dağıtmadan yapılmasını sağlar. Açık ofislerde ek bir oda yapılmasının önüne geçerek mekân tasarrufuna katkı sağlamaktadır. Kendi içerisinde kurgulanan ergonomik mobilyaları, akustik yüzeyleri, havalandırma sistemi internet sağlayıcıları ve aydınlatma sistemi ile kaliteli görüşme ortamları sağlamış olmaktadır.

7.1. 2020 Yılı Sonrasında Üretilen Akustik Podlara Dünyadan Örnekler

7.1.1 Framery Pod

Finlandiya merkezli şirket; özellikle açık ofis mekânlarına uygun sürdürülebilir akustik podlar üretmektedir ([Şekil 1](#)). Kalite ve işlevsellikte yeni standartlar belirlemeye yönelik çalışan firma; iş yeri trendlerinin araştırılmasına ve analizine odaklanmaya devam etmektedir. Bugün ve gelecekte başarılı iş günlerini destekleyen çözümler geliştirmeyi amaçlamaktadır. Forbes' un en iyi 100 şirketinin yaklaşık yüzde 70'i Framery Pod kullanmaktadır ([Framery, 2024a](#)).

Şekil 1. Framery akustik pod ([Framery, 2024b](#)).

Figure 1. Framery acoustic pod ([Framery, 2024b](#)).

7.1.2 Busy Pod:

Türkiye merkezli firma tasarımlarında insan sağlığını olumsuz etkileyen materyal kullanmamaya özen göstermektedir. Ses yalıtımı, ürünlerin öncelikli odak noktasıdır. Üretilen ürünler; kompakt, opsiyonel, kurulumu kolay, ferah, hafif ve zarif bir tasarıma sahiptir ([Şekil 2](#)). Açık ofislerde çalışanlarla ya da misafirler ile yapılacak toplantılar, video konferanslar için kişisel ve ses yalıtımlı alanlar yaratmayı hedeflemektedir (Busypod, 2024a).

Şekil 2. Busy akustik pod (Busypod, 2024b)

Figure 2. Busy acoustic pod (Busypod, 2024b)

7.1.3 Hush Hybrid Pod:

Polonya merkezli Mixomax Şirketine ait olan Hushoffice firması; ofislere ve esnek çalışma alanlarına sürdürülebilir akustik podlar üreten Avrupa firmasıdır ([Şekil 3](#)). Hush Hybrid akustik pod, özellikle modern ofis çalışmalarının standart bir parçası haline gelen görüntülü konferans gibi hibrit görevler için ideal olan bir dizi avantajlı özelliğiyle öne çıkmaktadır ([Hushoffice, 2024a](#)).

Şekil 3. Hush Hybrid akustik pod ([Hushoffice, 2024b](#)).

Figure 3. Hush Hybrid acoustic pod ([Hushoffice, 2024b](#)).

7.1.4 Kabincell Lucia Pod:

Türkiye merkezli şirket, açık ofis yapılarına; telefon görüşmeleri, görüntülü konferanslar ve odaklanmış çalışmalar için tasarlanmış, yapılarına, tasarruf sağlayan akustik çözümler sunmaktadır ([Şekil 4](#)) ([Kabincell, 2024a](#)).

Şekil 4. Kabincell Lucia akustik pod ([Kabincell, 2024b](#))

Figure 4. Kabincell Lucia acoustic pod ([Kabincell, 2024b](#))

7.1.5 Nurus Calma Pod:

Türkiye merkezli şirket; hem bulundukları ortama kolayca uyum sağlayabilen hem de kişiselleştirilebilen ürünlerle yaşam alanlarını yeniden tanımlamaktadır. Ofis mobilyalarını ve ekipmanlarını kolayca yeniden yapılandırma ve yeniden konumlandırma yönleri ile günümüzün dinamik çalışma ortamlarını esas alan şirket; ofislere ve esnek çalışma alanlarına sürdürülebilir akustik podlar üretmektedir ([Şekil 5](#)) ([Nurus, 2024a](#)).

Şekil 5. Nurus Calma akustik pod ([Nurus, 2024b](#))

Figure 5. Nurus Calma acoustic pod ([Nurus, 2024b](#))

7.2. 2020 Yılı Sonrası Üretilen Akustik Podların Özellikleri

2020 yılı ve sonrasında üretilen beş farklı akustik podun tek kişilik modelleri; boyut, ses izolasyonu, malzeme çeşitliliği, aydınlatma ve havalandırma sistemleri açısından incelenmiştir. Ortalama olarak benzer ölçülerde üretilen akustik podlar; özelleştirilebilir malzeme seçenekleri, mobilite ve modülerlik yönleri ile farklı özellikler sunmaktadırlar. [Tablo 2](#)’ de verilmiştir.

Tablo 2. 2020 Yılı ve sonrasında üretilen akustik podların özellikleri (Orijinal, 2024)

Table 2. 2020 and later acoustic pod specifications (Original, 2024)

ÖZELLİK	FRAMERY POD	BUSY POD	KABİNCCELL POD	CALMA FOR U POD	HUSH HYBRID POD
Boyutlar (cm)	100x122x225,5	102x102x226	105x105x220	100x140x220	90x124x230
Ses İzolasyonu	Var 30 dB	Var	Var 44 dB	Var	Var
Havalandırma Sistemi	Var Manuel	Var	Standart Fan	Özelleştirilebilir Havalandırma	Ayarlanabilir Havalandırma
LED Aydınlatma	Var (Ayarlanabilir)	Var	Var	Var (Doğal ışık özellikli)	Ayarlanabilir LED + Işık Şeridi
Güç Modülü	Elektrik Prizi + USB Port	Güç + USB Port	Elektrik Prizi	Elektrik Prizi + USB Port	Güç + USB Port
Özelleştirilebilir Malzeme Seçimi	Kabin renk değişimi ve kumaş seçimi	Kaplama malzeme ve renk seçimi	Standart tasarım	İç kaplama malzeme ve renk seçimi	Kabin renk değişimi ve kumaş seçimi
Diğer Özellikler	Akustik Panel	Mobilite	Kolay Taşınabilirlik	Özelleştirilebilir dijital aksam (dijital ekran), mobilite	Mobilite

7.3. Akustik Podların Tasarım Özelliklerinin; Form, Malzeme ve Mekân İlişkisi Üzerinden İncelenmesi

Akustik podlar kullanıldığı mekânlarda; küçük hacimlerde işlevli çözümler sunmaktadır. Hareket özellikleri sayesinde gerekli durumlarda kolaylıkla konum değişimi yapma imkânı sunarlar. Bu noktada iç mekân tasarımlarında; her işlev için büyük alanlar kaplayan sabit duvarlarla çevrili oda oluşturma anlayışını değiştirmektedirler.

Tasarım özellikleri bakımından incelenen beş farklı akustik pod örneğinde de dış kabin karşılıklı yüzeyleri; saydam cam malzeme ve opak (ahşap, metal) malzemelerin birleşimi ile oluşturulmuştur. Kullanılan saydam yüzeyler sayesinde kullanıcı; bulunduğu ortam ile bağımlı koparmadan işleyişini sürdürme olanağı bulmaktadır. Kabinlerin dış formları klasik ya da modern- fütüristik anlayışa yönelik tasarlanmıştır. Kullanılan ahşap paneller ve düz birleşimli

köşe detayları klasik anlayışa yakın iken; metalik, dokusuz yüzeyler ve oval köşe birleşimler modern ve fütüristik tasarım etkisi göstermektedir.

İncelenen akustik pod örneklerinde karşımıza çıkan özelleştirilebilir malzeme seçenekleri sayesinde, ofis tasarımlarına ve kullanıcı profillerine uygun akustik pod oluşturulma imkânı sunulmaktadır. Bu yönüyle mekânın estetiğine uyumlu hacimler oluşturularak, mekân kimliğine uygun çözümler oluşturulabilmektedir. Mevcut ofis konseptine uygun pod seçimleri, mekânsal tasarımda dil birliği oluşturmaya katkı sağlamaktadır.

Akustik podların mekânsal yerleşimi; mevcut ofis yapısının işleyişine uygun bir biçimde gerekli sirkülasyon boşlukları (minimum 90, maksimum 150 cm mesafe) bırakılarak planlanmalıdır. Pod giriş noktaları; kullanıcının giriş ve çıkışına kolaylık sağlayacak açık alan yönünde olmalıdır. Pod yerleşimleri, akustik tasarımın verimliliğine bağlı olarak ofis içi yüksek gürültü kaynaklarından uzak konumlandırılmalıdır. Saydam yüzeyler kullanılarak tasarlanan akustik podların; ofis içerisinde doğal ışığın yoğun olduğu noktalara yerleştirilmesi, pod içi mevcut aydınlatma kullanımının indirgenmesi ve enerji tasarrufu sağlanması önemli bir tasarım yöntemidir.

8. SONUÇ

Mekân içinde mekân kavramına yönelik olarak ofis yapılarının incelendiği bu çalışmada; ilk olarak mekân kavramı devamında da ofis yapılarının tasarımına etki eden; sosyal, ekonomik, teknolojik gelişmeler kapsamlı bir literatür taraması yöntemiyle incelenmiştir. İncelemeler sonucunda farklı dönemlerde ortaya çıkan ofis plan tipleri ve gereksinimleri elde edilen bulgular ile gruplandırılmıştır. Bu aşamadan sonra ofis mekânlarının değişimine bağlı olarak, mekânlara hizmet eden yeni fonksiyonlar belirlenmiştir. Yaşanan değişimler kavramsal açıdan yeni ofis anlayışlarını ve mekân içerisindeki yeni mekân gereksinimleri ortaya çıkarmıştır.

Çalışmada pandemi süreci ve sonrası döneme ait; üretim yılları, kullanıcı kapasitesi, iç hacim ölçüsü, tasarım ve teknik özellikler bakımından benzer beş farklı akustik pod incelenerek; akustik, havalandırma, aydınlatma sistemleri, özelleştirilebilir malzeme seçimi ve teknik aksam yönleri ile ele alınmıştır.

Akustik podlar; ses izolasyon özellikleri ile gürültü oluşumunu engelleyerek, telekonferans görüşmelerinin gerçekleştirilmesi için mevcut ofis yapısı dışında ek bir mekân ihtiyacını ortadan kaldırmaktadır. Pod çeşidine bağlı olarak kullanılan manuel ya da standart havalandırma sistemleri; tipik bir oda hacmine göre daha küçük bir alanda gerçekleştirilen

görüşmelerin taze hava seviyesinde kalmasını sağlamaktadır. Işık şiddeti ayarlanabilen aydınlatmaların kullanıcıya bağlı özelleştirilebilir ve mevcut ofis aydınlatmasına göre ayarlanabilir olması; sabit aydınlatma sistemlerine göre daha verimli aydınlatma imkânı sağlamaktadır. Pod içerisinde yer alan güç modülleri; telekonferans sırasında ihtiyaç duyulan bilgisayar, tablet ve telefon gibi elektronik eşyaların uzun süreli kullanımlarına olanak tanımaktadır. Özelleştirilebilir malzeme seçimi ile pod tasarımlarının mevcut ofis tasarımına uyumlu hale getirilerek mekânsal tasarım bütünlüğüne uygun alanlar oluşturulmasını sağlamaktadır. Mobilite özelliği; tasarıma sonradan dahil edilen akustik podların ofis içi mekân yerleşiminde alternatif alan imkânı sunmaktadır. Mevcut ofis planlamasında yapılabilecek olası değişimlerde ise yer değişimi esnasında ergonomik bir yarar sağlayabilir. Akustik podlar mekânsal yerleşim noktasında; mevcut ofis hareketliliğini koruyarak, sirkülasyonu akışına uygun ve mekân içi gereksinimlere hizmet edecek biçimde konumlandırılmalıdır.

Mekân gereklilikleri, mesleklerin işleyiş biçiminin değişmesi ve değişen kullanıcı profilleri; teknolojinin gelişimine ve malzeme detaylarında yenilikçi çözümlerin ortaya çıkmasına neden olmaktadır. Bu yönüyle akustik podların tasarımlarına katkı sağlayacak yenilikçi çözümler sunulabilir. Bu çözümler ile birlikte kullanıcı ergonomisine uygun, mekânın işleyişini kolaylaştıran, teknoloji ile daha uyumlu ortamlar oluşturulabilir. Örneğin; akustik podların içine dijital görüşme ekranları ve kablosuz şarj istasyonları entegre edilebilir. Kullanıcı profiline bağlı olarak, donatı yüksekliklerinin manuel ya da dijital olarak değiştirilebilir olması; iş akışına yardımcı olabilecek akıllı asistanlar, manyetik paneller ve not yüzeyleri ile daha yenilikçi, ergonomik mekân kurguları gelecekte tasarlanacak akustik podların özelliklerine öneri olarak sunulabilir. Teknik ve tasarım yönleri ile sunulan öneriler dışında; ortamı daha huzurlu ve uzun süreli kullanıma uygun hale getirebilecek koku esansları ve nem dengeleyiciler kullanılabilir.

Bu öneriler ile akustik podların mevcut ofis işleyişi ve kullanıcı deneyimine; zaman yönetimi, estetik, ergonomik olarak katkı sağlayarak değişen koşullara kolay entegre edilebilmeleri hedeflenmektedir. İnsanlar yaşadığı sürece meslekler de var olacaktır. Bu nedenle küresel anlamda yaşanılacak her değişim ofis yapılarını değiştirmeye devam edecektir. Bu noktada önemli olan unsurlar; iş akışına entegre edilebilen, insan ergonomisine uyumlu çağdaş mekân ve donatıların tasarlanmasıdır.

KAYNAKLAR

- Ağrı, R. A., 2022. Ofis Tasarımlarının Kuşak Kavramı Üzerinden Mekânsal Dönüşümleri: Hibrit Çalışmada Mobil Ofis Önerisi, Marmara Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü İç Mimarlık Ana Sanat Dalı, İstanbul, Türkiye, pp. 46-90.
- Altınkoç, Y. Ö., 2005. Büro Binaları Tasarımında Temel İlkeler ve İç Mekân Organizasyonu.
- Altınok, H. Z., Tuncel, D., 2012. Ofis İç Mekân Tasarımlarında Gelişen Teknolojiler Işığında Esneklik: Ofis İç Mekân Tasarımlarında Gelişen Teknolojiler Işığında Esneklik. Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Tasarım Dergisi Tasarım+ Kuram, 8 (14): 79-95. <https://doi.org/10.23835/tasarimkuram.240632>
- Biber, Ö., Karatepe, S. G., 2023. Covid-19 Pandemisi ile Birlikte Uzaktan Çalışma Modelinin Olumlu ve Olumsuz Sonuçlarının Değerlendirilmesi. Disiplinlerarası Yenilik Araştırmaları Dergisi, 3 (1): 41-47. <https://doi.org/10.56723/dyad.1202813>
- Biket, A. P., Erkartal, P. Ö., 2021. Ofis Tipolojisinde Geçişim ve Bilişim Toplumunun Yeni Çalışma Mekânları: Sanal ve Hazır Ofisler. Yakın Doğu Üniversitesi Yakın Mimarlık Dergisi, 5 (1): 1-16. <https://dergi.neu.edu.tr/index.php/yakinmimarlik/article/view/389>
- Busypod, 2024a. Busypod Hakkında. <https://www.busypod.com/tr/hakkimizda> (Erişim Tarihi, 08.12.2024)
- Busypod, 2024b. <https://www.busypod.com/upload/img/2022/08/13/fbe07c84-1abc-4151-90ac-c84fdfe34a32.jpg> (Erişim Tarihi, 08.12.2024)
- Ching, F. D. K., 2015. Mimarlık: Biçim, Mekân, Düzen. (Çev. E. Cengizkan, E. Uluoğlu, C. Pulat Gökçeoğlu). İstanbul: Yapı-Endüstri Merkezi Yayınları. p.180.
- Çelik, İ. A., 2021. Esnek Çalışma Mekânları: Paylaşımlı Ofisler. The Journal of Academic Social Science, (112): 90-106. <http://dx.doi.org/10.29228/ASOS.47750>
- Çimen, T., 2008. Teknolojik Gelişmelerin Sonucunda Değişen Üretim İlişkilerinin, Ofis Yapılarına Etkisi ve Ofis Mekânları. İstanbul Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Mimarlık Ana Bilim Dalı, İstanbul, Türkiye, pp. 5-57.
- Demir, S. E., 2016. Yeni Emek Sistemleri: Ev-Ofis Sistemi Üzerine Bir İnceleme. İş, Güç. The Journal of Industrial Relations & Human Resources, 18 (4). https://www.researchgate.net/publication/359694227_Yeni_Emek_Sistemleri_Ev-Ofis_Sistemi_Uzerine_Bir_Inceleme
- Duffy, F., 1976. Planning Office Space, Great Britain Pres., Edited by Francis Duffy, Colin Cave, John Worthington.
- Duffy F., 1997. The Changing Workplace, Edited by Patrick Hannay, Phaidon Pres.
- Erentok, M., 1989. Açık Ofis Tasarımı, Arredamento Dekorasyon, Sayı 6, s. 134-137.
- Framery, 2024a. How It All Started. <https://framery.com/en/company/our-story/> (Erişim Tarihi, 08.12.2024)

- Framery, 2024b. <https://framery.com/wp-content/uploads/2024/03/framery-one-compact-in-open-plan-office.jpg> (Erişim Tarihi, 10.11.2024)
- Gürer, A., 1997. Büro Binalarında Mekân ve Kullanıcı Performansının Değerlendirilmesi. İTÜ Fen Bilimleri Enstitüsü Mimarlık Ana Bilim Dalı, İstanbul, Türkiye, pp. 24.
- Harris, D., 1991. Planning and Designing the Office Environment, NY: Times Publishing.
- Hasol, D., 1979a. Ansiklopedik Mimarlık Sözlüğü. İstanbul: Yapı-Endüstri Merkezi Yayınları.
- Hasol, D., 1979b. Ansiklopedik Mimarlık Sözlüğü. İstanbul: Yapı-Endüstri Merkezi Yayınları.
- Hushoffice, 2024a. Hushhybrid Acoustic Office Pods For Hybrid Work and Better Video Conferencing. <https://hushoffice.com/en-us/product/hushhybrid-3/#> (Erişim Tarihi, 08.12.2024)
- Hushoffice, 2024b. <https://hushoffice.com/wp-content/uploads/2023/06/HushHybrid-Hushoffice-acoustic-work-pod-for-offices.jpg> (Erişim Tarihi, 10.11.2024)
- Kabincell, 2024a. <https://www.telefonkabini.com/wp-content/uploads/2024/10/What-is-an-Office-Pod-1024x576.jpg> (Erişim Tarihi, 16.11.2024)
- Kabincell, 2024b. Modern Ofis Kabinleri Konfor ve Özgürlük Alanları. <https://kabincell.com/> (Erişim Tarihi, 08.12.2024)
- Kara, I. U., Ersoy, E. G., 2022. A New Exhaustion Emerged with COVID-19 and Digitalization: A Qualitative Study on Zoom Fatigue. OPUS Journal of Society Research, 19 (46): 365-379. <https://doi.org/10.26466/opusjsr.1069072>
- Kavuran, A. R., 2006. Kapalı Ofis Sistemlerinde İç Mekân Düzenlemesinin Kullanıcı Memnuniyetine Etkileri. Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Mobilya ve Dekorasyon Eğitimi Ana Bilim Dalı, Ankara, Türkiye, pp. 19.
- Kayan, H., 2009. Çok Katlı Ofis Yapıları ve Açık Ofis Planlama Yaklaşımları/ Harmanlı Giz Plaza, Sabancı Center, Kanyon ve Nida Kule Örneklerinde Açık Ofis Planlama Yaklaşımlarının İrdelenmesi. Yıldız Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Mimarlık Ana Bilim Dalı, İstanbul, Türkiye, pp. 37-46.
- Kılınç, G. A., Sev, A., 2020. Ekonomik ve Teknolojik Faktörlerin Yüksek Ofis Yapılarının Ortaya Çıkışı ve Gelişimi Üzerindeki Etkisi. Mimarlık ve Yaşam, 5 (1): 161-179. <https://doi.org/10.26835/my.670976>
- Naghavi, Ş., 1995. Büro Binalarında İç Mekân Düzenlemesi. İTÜ Fen Bilimleri Enstitüsü Mimarlık Ana Bilim Dalı, İstanbul, Türkiye, pp. 4.
- Norashı, M., Köse Doğan, R., 2020. Çağdaş Ofis Tasarımları Üzerine Bir İnceleme, Bee Rendering Tasarım Ofisi. Artium, 8 (1): 1-10.
- Nurus, 2024a. Çalışma Alanınızı Dönüştürme Özgürlüğü ve Önemi. <https://calma.nurus.com/tr/why-calma/calisma-alaninizi-donusturebilmeozgurlugu-ve-onemi/#cok-yonluluk-genis-kullanim-alani-yelpazesinin-faydalari> (Erişim Tarihi, 08.12.2024)

- Nurus, 2024b. <https://calma.nurus.com/wp-content/uploads/2024/05/5.jpg> (Erişim Tarihi, 10.11.2024)
- Patil, R. O., 2014. Historical Development of Banking. International Journal of Marketing And Technology, 4 (7): 133-143. https://www.academia.edu/50917592/_Historical_Development_of_Banking_
- Pickard, Q., 2002, The Architects' Handbook. Blackwell Science Ltd., A Blackwell Publishing Company, UK, USA, Australia Germany. p.281.
- Sağlam, H., 2024. MIM325- Ders Notları. Ondokuz Mayıs Üniversitesi <https://avys.omu.edu.tr/storage/app/public/hakan.saglam/132414/MIM325%20-%20Ders%20Notlar%C4%B1.pdf> (Erişim Tarihi, 24.11.2024)
- Serinikli, N., 2021. Covid 19 Salgın Sürecinde Örgütsel Değişim: Uzaktan/Evden Çalışma Modeli. Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 31 (1): 277-288. <https://doi.org/10.18069/firatsbed.831755>
- Şahin, B. D., 2019. Açık Planlı Ofis Yapılarında Akustik Konfor Koşullarının İncelenmesi: İzmir'de bir Ofis Yapısı Örneği. Dokuz Eylül Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Mimarlık Ana Bilim Dalı, İzmir, Türkiye. pp. 8.
- Tuncel, A., 2007. Mobil Konutlarda İç Mekân Organizasyonu ve Mobil Mekânların Tarihsel Gelişimi. Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü İç Mimarlık Ana Bilim Dalı, İstanbul, Türkiye. pp. 60.
- Tunç, B., Kayıhan, K. S., 2018. Birlikte Çalışma Olgusu ve Ofis Kafeler. Mimarlık ve Yaşam, 3 (2): 231-248. <http://doi.org/10.26835/my.459406>
- Usta, G., 2020. Mekân ve Yer Kavramlarının Anlamsal Açından İrdelenmesi. Turkish Online Journal Of Design Art And Communication, 10 (1): 25-30. https://dergipark.org.tr/en/pub/tojdac/issue/50949/664719#article_cite
- Yavuz, E., 2021. 1929 Dünya Ekonomik Buhranının Türkiye'ye ve Diğer Ülkelere Olan Etkisinin İstatistik Analizi. Erzincan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 14 (2): 377-390. <https://doi.org/10.46790/erzisosbil.1027499>
- Yüksel, F. C. G., Kariptaş, F. S., Kariptaş, F., 2022. Ofis İç Mekânının Covid-19 Pandemisi Sonrası Yeniden Düzenlenmesi. Bab Journal of FSMVU Faculty of Architecture and Design, 3 (1): 85-102. https://dergipark.org.tr/en/pub/babdergisi/issue/68289/1065021#article_cite